

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-09
Besvaras senast
2021-03-02

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2020/21:422 Plastpåseskatten

I december 2018 överlämnades utredningen *Det går om vi vill – förslag till en hållbar plastanvändning* till regeringen. Syftet med utredningen var att öka kunskapen om och på en vetenskaplig grund identifiera de miljöproblem som uppstår på grund av produktion och användning av plast, plastens tillsatser och de konsekvenser som uppstår i avfallshantering och materialåtervinning, samt de miljöproblem som orsakas av ökande mängder plastavfall och mikroplast som hamnar i hav och sjöar.

Ett av utredningsdirektiven var att se över möjligheterna att minska de negativa miljöeffekterna av plast, där det föreslogs att önskvärda beteenden skulle premieras genom att det blir dyrare eller billigare att göra vissa val. Plastpåseskatten är ett sådant förslag. Priset på plastpåsar höjdes så att folk skulle välja andra typer av påsar.

Plastpåseskatten som sådan prickar dock redan helt fel ur ett miljöperspektiv. I Sverige är vi bra på att hantera använda plastpåsar – antingen genom återvinning eller som soppåsar så att de bränns upp i sopförbränningen och ger energi. Men även med utgångspunkten att skatten ska leda till att folk väljer påsar som är nedbrytbara och inte ger spridning av mikroplaster prickar skatten fel – den typen av påsar omfattas också.

Plastpåseskatten tar inte hänsyn till om påsen är tillverkad av förnybar eller återvunnen plast. Den tar inte hänsyn till huruvida påsen ger upphov till spridning av mikroplaster eller inte. Den riktar sig mot påsens utformning. Det leder till att en nedbrytbar påse, tillverkad av biomaterial, beskattas medan en oljebaserad avfallspåse inte beskattas.

En följd av detta är att användningen av mindre miljö- och klimatvänliga avfallspåsar ökar på bekostnad av mer miljö- och klimatvänliga alternativ.

Trots att priset på plastpåsar har ökat med över 100 procent har inte användningen försvunnit. Det finns fortfarande tillfällen då en påse i plast är det bättre valet. Och då bör man, med hänsyn till utredningens förslag, uppmuntra användning av nedbrytbara plastpåsar.

Det finns företag som i dag utvecklar nästa generations påsar, som framställs av förnybara råvaror, är komposterbara och inte ger spridning av mikroplaster.

Medan utredningen lyfter vikten av att satsa på forskning och utveckling inom det området gör regeringen det motsatta – straffbeskattar dem.

Det leder till att företag som arbetar med miljöanpassade material försvinner från Sverige, med förlorade arbetstillfällen som följd.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga finansminister Magdalena Andersson:

1. Är det ministerns uppfattning att även nedbrytbara påsar, tillverkade av förnybara råvaror och som inte ger upphov till spridning av mikroplaster, ska omfattas av plastpåseskatten?
2. Om inte, vilka åtgärder avser ministern att vidta?
3. Anser ministern att det är önskvärt att företag som utvecklar och tillverkar nedbrytbara påsar, tillverkade av förnybara råvaror och som inte ger upphov till spridning av mikroplaster, tvingas flytta sina verksamheter från Sverige?
4. Om inte, vilka åtgärder avser ministern att vidta?

.....
Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander